

jak se v konkrétním případě přeprava věcí provádí, zda veřejně či tajně, nesejde, poněvadž zákon v tom ohledu nerozlišuje. Je proto lhostejno, přenesl-li obžalovaný víno za bílého dne a před očima pohraniční strážce. Lichou je též námitka stížnosti, že v daném případě nejde ani o »vývoz« ve smyslu zákona, poněvadž dotyčné věci byly původu rakouského, zůstaly až do přivtělení Vitorazska k čsl. republice na území rakouském a byly po té přemístěny zase na území rakouské. Neboť po faktickém zabrání inkorporovaného území staly se všechny předměty na území tom se nalézající částí zásob předmětů potřeby v čsl. republice a smějí býti proto do ciziny vyvezeny jen s vývozním povolením.

Čís. 692.

Označení »Lidová Politika« a »Národní Politika« nejsou taková, že by obecenstvo mohlo seznati rozdíl toliko při zvláštní pozornosti (§ 22, odstavec druhý, zákona ze dne 26. prosince 1895, čís. 197 ř. zák.). Byl-li výrok ten vynesen zrušovacím soudem na zmatečnou stížnost ku zachování zákona, nelze postupovati dle poslední věty §u 292 tr. ř.

(Rozh. ze dne 13. ledna 1922, Kr I 1378/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal ku zmatečné stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona práve m:

Nálezy okresního soudu pro přestupky v Praze ze dne 13. srpna 1921 a zemského trestního soudu v Praze jako soudu odvolacího ze dne 14. září 1921 porušen byl zákon v ustanovení § 22 zákona ze dne 26. prosince 1895, čís. 197 ř. zák.; zamítl však další návrh generální prokuratury, aby usnesení zemského trestního soudu v Praze jako soudu odvolacího ze dne 14. září 1921, bylo zrušeno a aby věc přikázána byla témuž soudu k novému rozhodnutí.

Důvody:

»Politika«, závod tiskařský a vydavatelský v Praze, podala jako majitelka denníku »Národní Politiky« společně s vydavatelem a redaktorem dne 23. července 1921 u okresního soudu pro přestupky v Praze žádost za vydání zákazu dle § 22 zákona ze dne 26. prosince 1895 č. 197 ř. z. proti Československé akciové tiskárně v Praze jako vydavatelce a Josefu D-ovi jako redaktoru denníku »Lidové Politiky«, ježto volba názvu posléze uvedeného byla prý způsobila, klamati obecenstvo o totožnosti se starším časopisem názvu prv uvedeného. Žádosti té okresní soud pro přestupky v Praze, slyšev obě strany, nálezem ze dne 13. srpna 1921 vyhověl a zapověděl Československé akciové tiskárně v Praze, pokud se týče Josefu D-ovi, další užívání názvu »Lidová Politika« pro vydávaný jimi denník. Stížnost do tohoto nálezu byla rozhodnutím zemského trestního soudu v Praze jako soudu odvolacího ze dne 14. září 1921 jako bezdůvodná zamítnuta. Proti těmto nálezm směřuje zmatečná stížnost k zachování zákona, podaná generální prokuraturou podle § 33 tr. ř. Ježto označení »Lidová Politika« zřejmě není totožné s označením »Národní Politika«, může přijíti v úvahu jen druhý odstavec § 22 cit. zák.; »jestliže

označení nebo vzezření díla dříve vyšlého bylo opětováno s tak malými nebo nezřetelnými změnami, že obecnstvo může seznati rozdíl tento toliko při zvláštní pozornosti. Že by však bylo potřebí zvláštní pozornosti, aby bylo lze seznati rozdíl mezi »Lidovou Politikou« a »Národní Politikou«, nelze přece již dle znění názvů důvodně tvrditi. Nelze bráti v úvahu jen slovo »Politika«, poněvadž pojmenování obou časopisů neobsahuje pouze toto slovo, nýbrž má ještě zvláštní, právě tento rozdíl zdůrazňující přívlastek. Obě rozhodnutí patrně přehlížíjí, že zákon předpokládá, aby obecnstvo mohlo rozdíl seznati jen při zvláštní pozornosti. Vychází to zcela zřejmě na jevo z důvodů nálezu první stolice, která si důsledně předpis zákona přizpůsobuje obratem, »že by obecnstvo o totožnosti obou děl mohlo býti klamáno«, převzatým z prvního do druhého odstavce § 22 cit. zák. Než také rozhodnutí odvolacího soudu, jež se ostatně odvolává na důvody první stolice, mluví jen o »možnosti klamu«, nikoliv ale o oné kvalifikované možnosti, kterou zákon zřejmě označuje poukazem na zvláštní pozornost obecnstva. Okolnost, na niž obě stolice kladou zvláštní důraz, že časopis »Národní Politika« označuje se v lidové mluvě zkráceným názvem »Politika« jest bezvýznamnou, poněvadž nemění ničeho na skutečnosti, že list sám jmenuje se »Národní Politika«. Jde tu jen o pohodlí obecnstva nebo prodávaců, které bylo oprávněno, dokud vycházel právě jen jeden časopis, obsahující v názvu slovo »Politika«, musí však přestat, když zvýšená potřeba politické četby vedla ku značnému rozmnožení politických časopisů. A poněvadž výběr názvů pro dotýčnou četbu není přirozeně příliš velkým, jest na snadě, že pro rozlišování mezi nimi musí býti v první řadě významným přívlastek, který poukazuje pravidelně na politický směr, v němž se ten či onen časopis pohybuje. I když není právě nutno, aby politický časopis měl ve svém označení slovo »Politika«, nemá tato okolnost významu podstatného, je-li přívlastkem, k tomuto slovu připojeným, o to postaráno, aby obecnstvo bez zvláštní pozornosti mohlo oba časopisy rozeznati, čemuž v tomto případě tak jest. Že vzezření obou časopisů vykazuje dostatečné odchylky, připouští i rozhodnutí odvolacího soudu. Za tohoto stavu věci jest názor v obou nálezech projevený, že jsou tu podmínky zákazu dle § 22 zák. o právu autorském, po zákonu neodržitelným. Nesprávnými nálezy shora uvedenými byl tudíž porušen zákon a bylo proto podle § 292 tr. ř. uznati, jak shora uvedeno.

Naproti tomu nebylo lze vyhověti návrhu generální prokuratury, spojenému se zmatečnými stížnostmi k zachování zákona, aby usnesení druhé stolice bylo zrušeno a věc přikázána téže stoličce k novému rozhodnutí. Jak již shora vyličeeno, porušen by zákon nejen usnesením druhé stolice, nýbrž i nálezem stolice první, a bylo by tedy po případě zrušení nálezy obou stolic; aby však zrušovací soud tak učinil a pak sám rozhodoval ve věci samé, nepřipouští ani povaha věci, ani zákon. Nelzeť souhlasiti s výkladem, který dává generální prokuratura poslední větě § 292 tr. ř., že se prý slovo »Urteil« nesmí vykládati restriktivně, že se tendence tohoto ustanovení nese spíše zřejmě k tomu, aby zrušovací soud zasáhl do řízení pozitivním nařízením, jde-li o to, aby byl odstraněn postup soudu, obžalovaného poškozující. § 292 tr. ř. jest ustanovením povahy výjimečné, jež nelze vykládati extensivně. Podle poslední věty tohoto § může zrušovací soud, byl-li obžalovaný odsouzen zmatečným rozsudkem

k trestu, podle svého uvážení buď obžalovaného sprostí, nebo užítí mírnější sazby, nebo nařídí obnovu řízení proti obžalovanému vedeného. V řízení dle § 22 zák. ze dne 26. prosince 1895, čís. 197 ř. zák. nelze však mluvit ani o »obžalovaném«, ani o »rozsudku«, ani o »trestu«, takže se ustanovení poslední věty § 292 tr. ř. na tento případ zřejmě nehodí. Že ustanovení toto dlužno vykládati přesně ve smyslu shora uvedeném, odpovídá plně i intencím zákonodárcovým, neboť trestní řád jedná v § 493 o objektivním řízení ve věcech tiskových, jež se podobá řízení dle § 22 shora uvedeného zákona; kdyby byl zákonodárce chtěl ustanovení poslední věty § 292 tr. ř. vztahovati také na toto objektivní řízení ve věcech tiskových, v němž se pojmy »obžalovaný«, »rozsudek« a »trest« rovněž nevyskytují, byl by § 292 tr. ř. stilisoval zajisté jinak, všeobecně. Generální prokuratura opírá svůj návrh také poukazem na rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 4. července 1921 č. j. Kr I 695/21 a na rozhodnutí bývalého Nejvyššího soudu vídeňského č. 37 sb. Avšak rozhodnutí tato vztahují se na případy, v nichž porušeny byly zásady trestního řízení. Rozhodnutí č. j. Kr I 695/21 týká se případu, v němž rozhodoval o nároku na přiměřené odškodnění proti státu za majetkoprávní újmy vazbou utrpěné nepříslušný soud, v případě, na nějž se vztahuje rozhodnutí nejvyššího soudu vídeňského č. 37 sb., jedná se o vadu řízení, spočívající v tom, že odvolací soud ihned zavrhl dle § 469 tr. ř. z formálních důvodů odvolání, aniž by byl vešel do meritorního rozhodování. V obou těchto případech musila tedy býti napravena křivda, jež se někomu stala následkem vady řízení. Zde však nejde o nějakou vadu řízení, nýbrž o nesprávné meritorní rozhodnutí příslušných stolic ve věci samé, na kteréž žádné z dovolaných rozhodnutí obdobně použití nelze. Vycházeje z těchto úvah, má zrušovací soud za to, že ustanovení poslední věty § 292 tr. ř. nelze na daný případ vztahovati, nehledě ani k tomu, že jedná se zde o řízení, jež nebylo zahájeno na návrh veřejného žalobce, nýbrž na návrh soukromý.

Čís. 693.

Pokud dlužno v jednání pachatelově spatřovati zločin dle § 222 tr. zák. a nikoli pouhé beztrestné jednání přípravné.

Pod skutkovou podstatu přečinu dle § 305 tr. zák. spadá též projev souhlasu, by zřízena byla »československá republika rad«, jakož i pouhé theoretické popady k jednáním v zákoně zapovězeným.

(Rozh. ze dne 14. ledna 1922, Kr I 319/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost do rozsudku krajského soudu v Liberci ze dne 15. února 1921, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem dle § 222 tr. zák., přečinem dle § 305 tr. zák., přestupkem dle § 23 tisk. zák. a přestupkem dle § 8 tr. zák. a § 23 tisk. zák., vyhověl však zmateční stížnosti státního zastupitelství do téhož rozsudku, pokud jím byl obžalovaný sprostěn z obžaloby pro přečin dle § 305 tr. zák., napadený rozsudek v tomto směru zrušil a vrátil věc soudu nalézacímu, by ji znovu projednal a rozhodl — mimo jiné z těchto